

Allmän studieplan för forskarutbildningen i språk och kultur (Language and Culture)

Studieplanen gäller för studerande som avslutar utbildningen med doktorsexamen och för studerande som avslutar utbildningen med licentiatexamen.

1. Utbildningens mål

Forskarutbildningen i språk och kultur utgår från tre huvudperspektiv: i) ett kultur- och medieanalytiskt, ii) ett litteraturanalytiskt och iii) ett språk- och interaktionsanalytiskt perspektiv. Den studerande skall nå vetenskaplig kompetens i ett ämne inom ramen för forskarutbildningens sammanhållna mål: att studera ämnet i förhållande till samspelet mellan språk och kultur i vardagliga, litterära eller professionella kontexter.

Forskarutbildningen syftar till att fördjupa den studerandes kunskaper inom forskningsmiljöns område och göra den studerande väl beredd för självständiga insatser inom forskning och utvecklingsarbete. Utbildningens mål är att ge den studerande förmåga att självständigt planlägga och genomföra en kvalificerad forskningsinsats samt att presentera och sprida sina forskningsresultat inom och utanför akademien. Dessutom skall den studerande utveckla sin förmåga att arbeta inom skilda delar av arbetsmarknaden där det krävs stora kunskaper och färdigheter inom forskarutbildningens område.

De allmänna examensmålen för doktorsexamen respektive licentiatexamen delas här, i enlighet med Högskoleförordningen, in i mål för kunskap och förståelse, för färdighet och förmåga, och för värderingsförmåga och förhållningssätt. Forskarutbildningen i språk och kultur säkerställer att varje forskarstuderande som tar examen uppfyller samtliga gällande mål nedan.

1.1 Kunskap och förståelse

Den forskarstuderande skall för *doktorsexamen*:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet,
- visa djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet och visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Den forskarstuderande skall för *licentiatexamen*:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta, samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

1.2 Färdighet och förmåga

Den forskarstuderande skall för *doktorsexamen*:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete med en avhandling,
- visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt och med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
- visa förutsättningar att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Den forskarstuderande skall för *licentiatexamen*:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningsätt

Den forskarstuderande skall för *doktorsexamen*:

- visa intellektuell självständighet och ett analytiskt förhållningsätt till kunskapsbildningen,
- kunna värdera svagheter och styrkor i den egna avhandlingen,
- visa vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra sådana forskningsetiska bedömningar, visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Den forskarstuderande skall för *licentiatexamen*:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Antagningsvillkor

2.1 Grundläggande bestämmelser

För att bli antagen till forskarutbildning krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att den sökande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen.

2.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildningen har den som har

- avlagt en examen på minst avancerad nivå,
- har fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Om det finns särskilda skäl, får fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

2.3 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har kunskaper motsvarande 120 högskolepoäng i något ämne av central betydelse för forskningsmiljön.

Kraven på grundläggande och särskild behörighet anses även uppfyllda av den som har avlagt motsvarande äldre examen, eller inom eller utom landet har förvärvat motsvarande kunskaper.

2.4 Förkunskapsrekommendationer

För att med framgång kunna bedriva forskarstudier i forskarutbildningen i språk och kultur bör den studerande ha en god språkfärdighet i engelska samt gärna även i andra språk.

3. Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildning i språk och kultur ställs till styrelsen för Institutionen för kultur och samhälle (IKOS).

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildningen får endast antas så många forskarstuderande som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering.

Antagningsbegränsning till forskarutbildning tillämpas om antalet behöriga sökande är större än antalet tillgängliga platser. Grunden för urval bland behöriga sökande till forskarutbildning i språk och kultur är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Vid urvalet beaktas följande omständigheter:

- studieresultat som visar kreativitet, mognad, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys
- speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, till exempel yrkesverksamhet, som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse. Vid antagningen tas även hänsyn till den kompetens som de till forskarutbildningen knutna lärarna besitter.

3.3 Beslut om antagning

Beslut om antagning av studerande till forskarutbildningen fattas av styrelsen för Institutionen för kultur och samhälle.

4. Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Utbildningen för doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng och består av en kursdel om 90 högskolepoäng och en avhandlingsdel om 150 högskolepoäng.

Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 60 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 60 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorsexamen.

I forskarutbildningen ingår även forskningsmiljöns seminarieverksamhet. Det innebär att forskarstuderande förväntas presentera avhandlingsdelar på seminarier och aktivt delta i såväl andra forskarstuderandes som inbjudna gästers seminarier.

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier.

4.2 Kurser

I *doktorsexamen* ingår:

1. Obligatoriska baskurser som syftar till att ge grundläggande kunskaper i vetenskapsteori samt forskarutbildningens tre huvudperspektiv: i) kultur- och medieanalys, ii) litteraturanalys och iii) språk- och interaktionsanalys. (30 högskolepoäng)
2. Valbara kurser som syftar till att ge fördjupade kunskaper inom såväl specialområdet som något eller några av utbildningens tre huvudperspektiv. (60 högskolepoäng)

I *licentiatexamen* ingår:

1. Obligatoriska baskurser som syftar till att ge grundläggande kunskaper i vetenskapsteori samt forskarutbildningens tre huvudperspektiv: i) kultur- och medieanalys, ii) litteraturanalys och iii) språk- och interaktionsanalys. (30 högskolepoäng)
2. Valbara kurser som syftar till att ge fördjupade kunskaper inom såväl specialområdet som något eller några av utbildningens tre huvudperspektiv. (30 högskolepoäng)

I licentiatexamen får 15 högskolepoäng av de obligatoriska baskurserna ersättas av 15 högskolepoäng valbara kurser från grupp 2.

Kombinationen av de obligatoriska och valbara kurserna bestäms av handledare, i samråd med den studerande och dokumenteras i den individuella studieplanen (ISP).

Forskarstuderande som undervisar skall genomgå kurs i högskolepedagogik.

För varje enskild studerande kan modifieringar göras med hänsyn till vederbörandes förkunskaper samt i relation till de krav som ställs genom deltagande i forskningsmiljön.

Grundutbildningskurser på lägst avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter godkännande av huvudhandledaren tillgodoräknas i forskarutbildningen inom kvoten för valbara kurser.

4.3 Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av Institutionen för kultur och samhälle.

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen skall den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 150 högskolepoäng. Avhandlingen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området.

Avhandlingen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som den forskarstuderande har författat ensam eller gemensamt med annan person, kompletterad med en sammanfattande diskussion (sammanläggningsavhandling). Uppsatserna skall vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Vid lagarbete skall den enskildes arbetsinsats kunna särskiljas och bedömas.

Avhandlingsmanuset diskuteras vid obligatoriska 30%- och 60%-seminarier samt vid ett obligatoriskt slutseminarium i god tid innan beslut fattas om tid för tryckning av avhandling och disputation.

Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation finns i Högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställts av universitetsstyrelsen och av filosofiska fakultetsstyrelsen.

4.5 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen skall den forskarstuderande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 60 högskolepoäng. Uppsatsen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete.

Uppsatsen skall försvaras vid ett offentligt seminarium. Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för den vetenskapliga uppsatsens framläggande.

5. Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Tillsammans med huvudhandledaren skall den forskarstuderande göra upp en plan för sin forskarutbildning, vilken skall följas upp minst en gång varje år. Huvudhandledaren är ansvarig för rådgivning avseende avhandlingsarbetets inriktning, omfattning och genomförande.

5.2 Undervisning

Undervisningen ges huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Undervisningen utvärderas och följs upp systematiskt. Den forskarstuderande skall under studietiden ta del i vetenskapliga aktiviteter genom att bevista seminarier, gästföreläsningar etc. Den forskarstuderande kan ges

möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Det ankommer på forskningsmiljön att erbjuda den forskarstuderande möjligheter att delta i internationella konferenser och kurser.

5.3Handledning

Forskarstuderande har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor fattat beslut om något annat. Val av avhandlingsämne skall ske i samråd mellan den forskarstuderande och huvudhandledaren och bör ske under utbildningens första termin.

Handledare inom forskarutbildningen är dess professorer, docenter och forskarassistenter samt särskilt förordnade lärare. Dessa har ett kollektivt ansvar för handledningen. För varje forskarstuderande utses minst två handledare. En av dem ska vara huvudhandledare. Val av handledare sker efter samråd med den studerande. Huvudhandledaren skall vara docentkompetent och skall ha genomgått forskarhandledarutbildning. Biträdande handledare skall ha avlagt doktorsexamen eller ha motsvarande vetenskaplig kompetens. En forskarstuderande som begär det skall få byta handledare.

Fakultetsstyrelsen har fastställt riktlinjer för prövning av rätt till handledning och andra resurser för forskarstuderande.

Huvudhandledaren skall, särskilt i arbetets slutskede, rådgiva den forskarstuderande om möjliga karriärvägar efter avslutade forskarstudier. Ett sådant karriärsamtal hålls också i samband med medarbetarsamtal.

6. Examination

Kunskapskontrollen sker genom skriftlig eller muntlig examination och ska säkerställa att samtliga examensmål uppnås. Tentamina och prov bedöms med något av betygen godkänd eller icke godkänd. Huvudansvarig handledare är examinator för de kurser för vilka särskild examinator ej utsetts.

Doktorsavhandlingen bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställts av universitetsstyrelsen och filosofiska fakultetsstyrelsen. Vid betygssättning tas hänsyn både till avhandlingens innehåll och till försvaret av densamma. Avhandlingen skall bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Betyg på licentiatavhandlingen bedöms av en av institutionen utsedd granskningskommitté om minst två disputerade lärare. Licentiatuppsatsen skall bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.